

FUNDACJA GENERAL ELŻBIETY ZAWACKIEJ
Archiwum i Muzeum Pomorskie Armii Krajowej
oraz Wojskowej Służby Polek
87-100 Toruń, ul. Podmurna 23, tel. 0048 56 65 22 186
e-mail: fapak@wp.pl; www.zawacki.pl
NIP 956 16 25 127; REGON 87051 736
KRS 00000 41692
N. r-ku 82 1090 1506 0000 0000 5002 0244

ix 108
/ 24

ko Adama
Autrieb Urszula
l. Rakowice
4-100 Toruń

Toruń
AK

† Autrieb Adam (ojciec)
† Autrieb Henryk (syn)

M: 685/1346 Pom.

**SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI**

Autrieb Adam.....

T. M-685/1346 Pom.....

Torun A K (?).....

I./1. Relacja k. 3 5, 1-4

I./2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące relatora —

I./3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące relatora —

II. Materiały uzupełniające relację —

III./1. Materiały dotyczące rodziny relatora k. 2 6, 1-4

III./2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III./3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III./4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 —

III./5. Inne ...

IV. Korespondencja

.....

.....

.....

V. Nazwiskowe karty informacyjne k. 4

VI. Fotografie brak

1/1. Relacja - Adam Autrieb

1. „Wspomnienia Mroświ Autrieb córki Adama”, spisane 12.10.1993 przez Krystynę Podlaszewską, ręk. oryg. + mpis (tekst przepisany) oryg. Li. 2 = 1-3
2. Smf. M. Autrieb - usupēni ajca nekaję, ręk. oryg. k. 1 = 4

M. 685/1346 A

wspomnienie p. Urszuli Butrieb
córki Adama, siostry Henryka, spisane 12.10.1993

Adam ur. 5.04.1894 w Skochowach na Pom.
 (ok. Chęcinna), o. Adolf, m. Marianna z d. Pocz-
 kowskiej, robotnicy żelwni (?). Adam ukończył
 szkołę ludową i kursy buchalterskie i in. ~~był m. in. w 1918 r. w 1. batalionie starsi lud. po co został przydzielony~~
 i w czasie wojny pracował w dyrekcji Kolei Kujaw-
 skich w Toruniu. W czasie wojny pracował w za-
 kładach obronnych w fortach na obrzeżach
 Torunia, ~~polipomicami~~. Urszula niewiele wie
 na ten temat, powiemar być na robotach
 w Niemczech od 1941 r. do końca wojny,
 ale z przyjaciółmi Matką i siostrą Teresą
 mieszkającą w tym czasie w domu wie,
 że ojciec był zaangażowany w pracy dy-
 mersyjnej polegającej na wzbieraniu powo-
 lów młodych na front. Niemcy zoriento-
 owali się, że wśród młodych powo-
 lów było dwóch niewypałów. Później tam-
 cież grupa żołnierzy, wtapierających
 w ich działalność i współpracujących.
 Najprawdopodobniej jednym z nich był
 Bałk (prawdopodobnie Konstanty), zm. w 1951 r.
 Przed wojną posiadał on dwie zakłady
 metalurgiczne (żelwny itp.) przy ul. Gnieźnieńskiej

2
pomyślanym myśleć, k. Ciermińskiej Szosy.
Nie jest mieć myślenie, że był od podłogi
z górnym drzewem i tej aliji. W Warszawie
nie po wojnie był w tym czasie
w domu pp. Autrebai.

O tym, żeby ojciec był dowódcą plutonu
p. rzucił mi wiadomość, ponieważ cała
działalność ojca była gwałtowną konspiracją,
w czasie wojny ojciec uczestniczył w przesłuchaniach
aresztowaniu, natężeniu i w tym, po wojnie
czasie w domu Czerwonej, został zatrzymany
i przewiezony w holimnie transportem
na dworzec do myśli, Skądś myślał
o dostrojeniu - z awanturą - z wojną,
p. Sobocka (?), obecnie już nie żyje.

To wojnie, pracował nadal na W.P., do
prejcia na emigrację, zm. 13.07.1981
w Toruniu.

W 1939 r. został ewakuowany wraz z Dyr. Ko-
leei Państw. i w obojczyku siedzieć dostał się
do niewoli radz. Został jednak wypuszczony
i w końcu 1939 r. wrócił do Torunia
W 1945 r., gdy przedłodził front, zawiązał Adam
jak i Henryk, a najprawdopodobniej też p. Bolek
byli zaangażowanymi w obrotach obrotów miedz.
nich, przemysłowych itp.

Adam ur. 504 1894r. w Błachowach na Pom. ok. Chełmna.o. Adolf, m. Marcjanna z. Paczkowska, robotnicy rolni ?. Adam ukończył szkołę ludową i kursy buchalteryjne i inn. Po I wojnie światowej był w r. 1918-20 w Oddziałach Straży Ludowej za co został ~~pozwolony~~ *pozwolony*. Pracował w dyrekcji Kolei Państwowych w Toruniu. W czasie wojny pracował w zakładach zbrojeniowych w fortach na obrzeżach Torunia, min. pod Łysomicami. Urszula nie wiele wie na ten temat, ponieważ była na robotach w Niemczech od 1941 do końca wojny, ale z przekazu Matki i siostry Teresy mieszkającej w tym ~~zanim~~ *zanim* czasie ~~wie~~ *wie* że ojciec był zaangażowany w pracy dywersyjnej polegającej na rozbrajaniu pocisków wysyłanych na front. Niemcy zorientowali się, że wśród wysyłanych pocisków było dużo niewypałów. Była tam cała grupa Polaków, wtajemniczonych w tą działalność i współpracujących. Najprawdopodobniej jednym z nich był p. Bąk (prawdopodobnie Konstanty) zm. w 1951r. Przed wojną posiadał on duży warsztat metalurgiczny (kotły itp.) przy ul. Grudziądzkiej przy samym wylocie, ~~któ~~ *któ* Chełmińskiej szosie. Nie jest więc wykluczone, że był on jednym z głównych działaczy w tej akcji. W każdym razie po wojnie bywał częstym gościem w domu pp. Autriebów. O tym, że ojciec był dowódcą plutonu ~~nie~~ *nie* wiadomo ponieważ cała działalność okryta była głęboką konspiracją. W czasie wojny ojciec uniknął szczęśliwie aresztowania, Natomiast w 1945 po wkroczeniu Armii Czerwonej, został zatrzymany i prowadzony w kolumnie transportowej na dworzec do wywózki. Stamtąd wyrwała go dosłownie - z awanturą - znajoma p. Sobocka? obecnie już nie żyjąca. Po wojnie pracował nadal na PKP do przejścia na emeryturę. Zm. 13.7.1981 w Toruniu. W 1939r. został ewakuowany wraz z Dyr. Kolei Państw., i w okolicach Siedlec dostał się do niewoli radz. Został ~~wypuszczony~~ *wypuszczony* i w końcu 1939r. wrócił do Torunia. W 1945, gdy przechodził front ~~znowu~~ *znowu* Adam jak i Henryk, a najprawdopodobniej też p. Bąk, byli zaangażowani w obronę obiektów miejskich, przemysłowych itp.

Spisała Krystyna Podlaszewska
za zgodności Urszula Autrieb.

Urszula Autrieb
ul. Rakowicza
Toruń

pis. B. Jagielska

sprawiła K. Podlaszewska

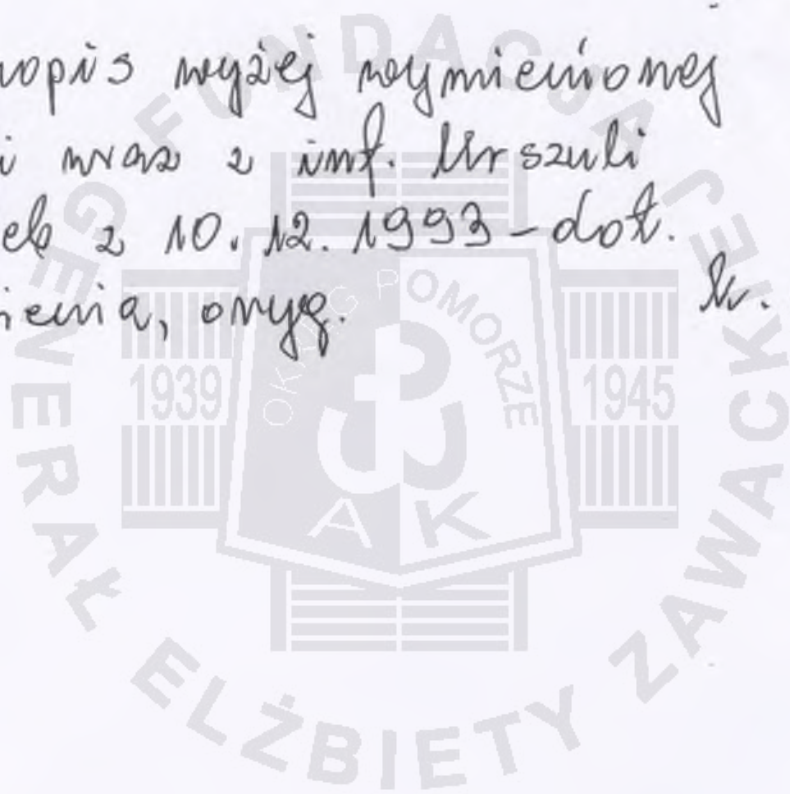
Urzuła Antybet - córka siostry Heleny
Rozanna 1893

Na wiadomy temat nieestety nie wiele
wiem. Proszę nie mówić mi o tym.
Z ostatnich lat życia ojca wiadomo
mi o dywersyjnej pracy na terenie
Herrn Munition Aanstaldt. I pod koniec
wojny Niemcy bardzo tropili dywersan-
tów t.zw. ludzi, którzy nie wyżyli wy-
szkali na front. Para tym o czym
wiadomo mi zapewne obaj byli zaangażo-
wani mocno w t.zw. Strazę Obywatelską
podobną do tej z 1920 r. Zakładaniem było
stanie gmachów państwowych jak ratusz,
muzeum i inne.

4

III/1. Materiały dotyczące rodziny
Autmiewa Adama

1. Notatka „Henryk Autmiew, syn Adama...”
sprowadzona przez Krystynę Podleszewską
z rozmowy z Mrszula, Autmiew, młp. s
omyg. k. 1 s. 1-2
2. Maszynopis wyżej wymienionej
notatki wraz z inf. Mrszuli
Autmiew z 10. 12. 1993 - dot.
ujawnienia, omieg. k. 1 s. 3-4

Henryk Autrieb, syn Adama, brat Ursuli^A

ur. 13.08.1921 w Toruniu, o. Adam, m. Anto-
nina z d. Gwinnika. Rodzice było 5 rodzeń-
stwa, z którego Henryk był najstarszy.

Uczęszczał do gimn. Reputacja w Toruniu, a
później uczęszczał do szkoły techniczno-
mechanicznej w Gdyni. W 1939 r. zgłosił
się na ochotnika do wojsła i brał udział
w walkach nad Torunem. Został się tam do mi-
nowoli. Uciekł z transportem i wrócił do Torunia,
w czasie wojny pracował w zakładach zbroje-
niowych w Toruniu (Ursula nie wie, w ja-
kiej), gdzie m. in. musiał wdrażać nowoży-
tary, co było pracą b. niebezpieczną.

Należał do AK, podobnie jak i ojciec, ale
już tam pełnił funkcję, kop Ursula nie wie.
W 1945 r. po rozwiązaniu Armii Czerw. w
marchaniu pp. Autriebs przez kilka dni
militarni oficerowie radzieccy, jeden z nich
w wielkiej konspiracji, prosił Henryka, by
nie przyznawał się do przynależności do AK,
i namówił go, by zgłosił się do wojsła
polskiego, co Henryk uchylił. Po wojnie

był wielokrotnie niepolubiony przez UB,²⁾
ciągany - przeważnie nocami - na ul. Sypł.
gostka, przesiedliwany itp. Trwał do kilku
lat, do ok. 1953 r. W ZP o mi D-cie nie był
pracował w Radomiu, do emerytury.
Nigdy i nigdzie nie wyznał swojej przy-
mależności do AK, wędrował o tym tylko
jęp najbliżej rodzina.

Zm. 15.03.1993 w Toruniu.

W czasie wojny był na jejim przesiedle
w Niemczech, w Hameln u/Heera.

spisał: Krystyna Podkaszewska

za zgodność: Urszula Antkowiak

Urszula Antkowiak
ul. Rakowicza
Toruń

Publikacja!

Henryk Autrieb, syn Adama, brat Urszuli

3

Gminsko

ur. 13.8.1921 w Toruniu o. Adama Antonina zd. Gminiska. Łącznie było 5-ciu rodzeństwa, z którego Henryk był najstarszy. Uczęszczał do gimn. Kopernika w Toruniu, a później do szkoły Technicznej-Mechanicznej w Grudziądzu. W 1939r. zgłosił się na ochotnika do wojska i brał udział w walkach nad Bzurą. Dostał się tam do niewoli. Uciekł z transportu i wrócił do Torunia. W czasie wojny pracował w zakładach zbrojeniowych w Toruniu/Urszula nie w jakich/gdzie m. in. musiał rozbrajać niewypały, co była praca bardzo niebezpieczna. Należał do AK, jak i ojciec, ale jaką tam pełnił funkcję, tego Urszula nie wie. W 1945r. po wkroczeniu Armii Czerw. w mieszkaniu pp. Autriebów przez kilka dni mieszkali oficerowie radzieccy. Jeden z nich w wielkiej konspiracji przestrzegł Henryka, by nie przyznawał się do przynależności do AK, i namówił go by zgłosił się do wojska polskiego, co Henryk uczynił. Po wojnie był wielokrotnie niepokojony przez UB, ciągany-przeważnie nocami-na ul. Bydgoską, przesłuchiwany itp. Trwało to kilka lat do ok. 1953r. W ŻOB i-dzie nie był. Pracował w Wodomierzach do emerytury, * Nigdy i nigdzie nie ujawnił swojej przynależności do AK, wiedziała o tym tylko jego najbliższa rodzina. Zm. 15.03.1993 w Toruniu. W czasie wojny był na jakimś przeszkoleniu w Niemczech w Hameln/na Wezera.

spisała Krystyna Podlaszewska
za zgodnością : Urszula Autrieb.

Urszula Autrieb
ul. Rakowicza
Toruń

1939
OKRĘG TORUŃ
1945
AK
ELŻBIETY ZAWACKIEJ

pis. B. Jagielska

sprawdziła K. Podlaszewska

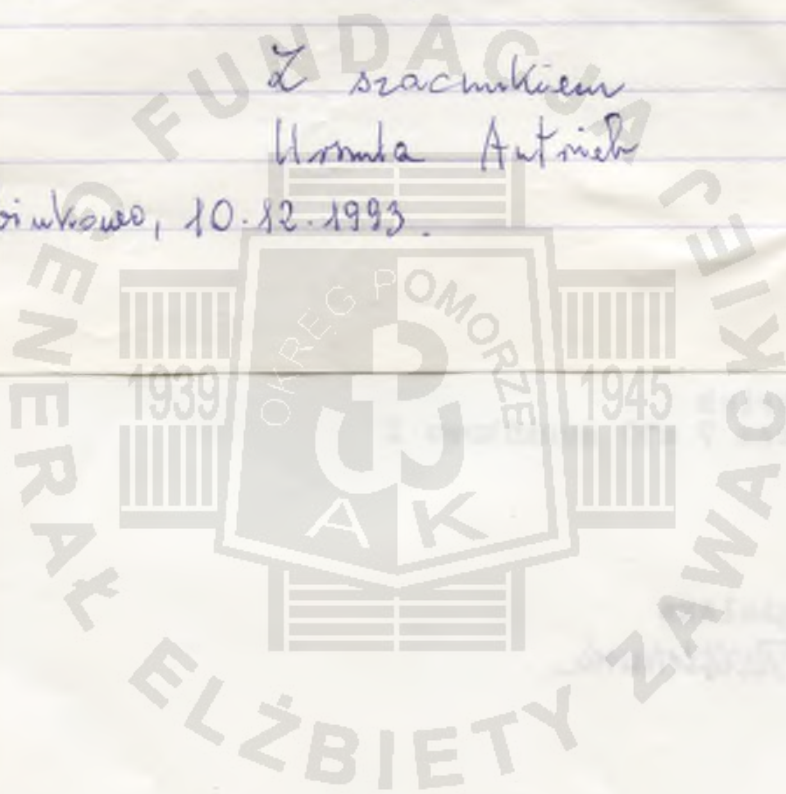
4

4

Stanisława Pami, Podlaskowska
dowiedziałam się
ostatnio, że brat mój Henryk
Antrieb ujawnił się jedynie pod
Kowiec 1952 r. Te informacje
otrzymałam od żony Henryka.

Z szacunkiem
Hanna Antrieb

Rubinkowo, 10.12.1993.

T: A-685/1346 Pom.

Toruń

Autniel Adam

V. Marty informacyjne
k. 4

Tom 1
AK

++ Andrzej Adam
Kolejarz PPK z Torunia
miał grupy ludzi do walki
w kontakcie z samobójcami
~~przez podł. (np. Strabach)~~
iż nie Henryka
jest

Atrib
~~Henryk~~ s. Adama

Torun^u
Ak

Dowódca plutonu

Torun-Podganie

1939

1945

FUNDACJA
GENERAL
ELŻBIETY ZAWACKIEJ

AUTRIE --AK
ADAM

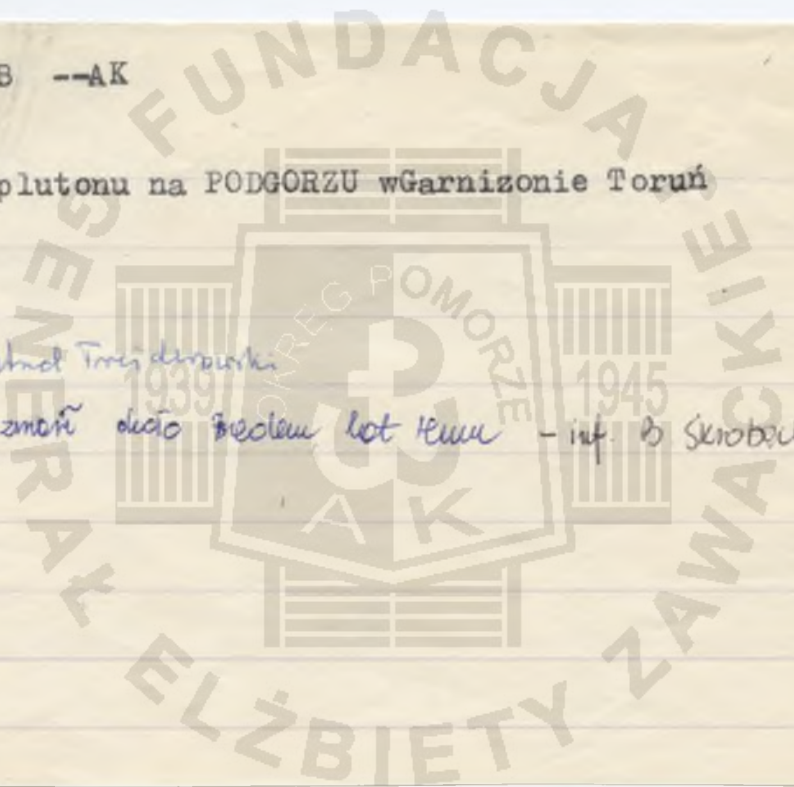
Torun
3

† D-ca plutonu na PODGORZU wGarnizonie Toruń

szkol Toruń do punktu

znacznik data przedtem lot Kuu - inf. o Skrobarka

2

TORUŃ 4
AK

AUTRIEB ADAM

ps. ANDRZEJ

Uł. 5.04. 1894 Plechony pod. Chetmno, zam. Toruń, ul. Nowickiego 121/2
Ruch oporu AK w Toruniu, w okresie 15.01. 1941 -
20.01. 1945, prowadził działalność dywersyjno-sabotażową
w zakładach amunicyjnych w Toruniu, w których pracował,
w konspiracji współpracował z kpt. Sylwestrem Stankiewiczem.

Arch. Powiatowe Toruń, Akta ZW ZBOWiD nr 169, sygn. 1/8

88

4

AK-XI/93

córka Adama
Autrieb Urszula
Toruń, Rakowicza

M-685/1346

Toruń
AK

Autrieb[†] Adam
⁺¹⁵⁻³⁻⁹³
i syn[†] Henryk

*Autriech Adam
i Henryk*

